

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. június 21.
(OR. en)

10919/23

POLCOM 134
COMPET 661
RELEX 768
MI 559
ENV 739
ENER 384

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. június 21.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	JOIN(2023) 20 final
Tárgy:	KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK ÉS A TANÁCSNAK AZ EURÓPAI GAZDASÁGI BIZTONSÁGI STRATÉGIÁRÓL

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a JOIN(2023) 20 final számú dokumentumot.

Melléklet: JOIN(2023) 20 final

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2023.6.20.
JOIN(2023) 20 final

**KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK ÉS A TANÁCSNAK**

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI BIZTONSÁGI STRATÉGIÁRÓL

1. Az európai gazdasági biztonság fokozására irányuló stratégia

A vilá járvány, Oroszország illegális és provokáció nélkül indított ukrajnai háborúja, az ellenséges gazdasági intézkedések, a kiber- és infrastrukturális támadások, a külföldi beavatkozás és dezinformáció, valamint a globális szinten növekvő geopolitikai feszültségek olyan kockázatokat és sebezhetőségeket tártak fel társadalmainkban, gazdaságainkban és vállalkozásainkban, amelyekkel néhány évvel ezelőtt még nem kellett számolnunk.

Az elmúlt években az EU sikeresen előrelépett mind a prioritásaink megvalósítása, mind a sebezhetőségek kezelése terén, legyen szó akár az energiabiztonságról, a vilá járványokra való felkészültségről, vagy gazdaságaink rezilienciájáról, az ellátási láncokról és általában véve a kulcsfontosságú technológiákról.

E tapasztalatok azonban rávilágítottak arra is, hogy Európa bizonyos esetekben nem volt megfelelően felkészülve azokra az új és kialakulóban lévő kockázatokra, amelyekkel a jelenlegi, kihívásokkal teli geopolitikai környezetben szembesülünk. A Covid19-vilá járvány felszínre hozta azokat a kockázatokat, amelyeket a nagymértékben koncentrált ellátási láncok jelenthetnek az európai gazdaság működésére nézve. Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja megmutatta, hogy egy adott országtól való túlzott függés – különösen akkor, ha ez az ország rendszerszinten az európa itól eltérő értékekkel, modellekkel és érdekekkel rendelkezik – beszűkíti Európa stratégiai lehetőségeit, és veszélyezteti gazdaságainkat és polgárainkat. A tagállamokra és a vállalkozásokra teherként nehezedtek a gazdasági kényszerítés költségei, többek között az európai export betiltása és az európai márkák bojkottjai. Ezekkel az intézkedésekkel arra próbálták kényszeríteni a tagállamokat és az európai vállalkozásokat, hogy egy másik ország politikai prioritásait kövessék. Mindezen tendenciák közvetlen kockázatot jelentenek társadalmaink, gazdaságaink és a globális kereskedelem működésére nézve, valamint közvetlen kihívást jelentenek az EU stratégiai érdekei és cselekvési képessége számára.

A geopolitikai feszültségek egyre nőnek, a globális gazdasági integráció pedig minden korábbinál mélyebb, így bizonyos gazdasági folyamatok és tevékenységek biztonsági kockázattá válhatnak. Biztonságunk szempontjából minden eddiginél fontosabb, hogy képesek vagyunk-e fokozni a rezilienciánkat és csökkenteni az elmúlt évtizedekben kedvezőnek tartott gazdasági kapcsolatokból eredő kockázatokat. Az alapvető technológiai változások fokozzák a verseny intenzitását, és összetettebbé teszik a gazdasági és biztonsági kihívásokat.

Az új geopolitikai és technológiai realitások megkövetelik, hogy kiigazítsuk megközelítésünket, megőrizve Európa rendkívül értékes gazdasági kapcsolatainak túlnyomó többségét a világgal, miközben biztosítva az előttünk álló, szűk, de kritikus kérdéseket érintő új kockázatok hatékony kezelését.

E folyamat nem korlátozódik az EU-ra: a vilá g minden részén elkezdtek az országok a gazdasági biztonságukat fenyegető kihívásokkal foglalkozni. Egyes fejlett gazdaságok külön stratégiákat fogadtak el és már ezek végrehajtásán dolgoznak. A fejlődő gazdaságok is tesznek lépéseket: diverzifikálják gazdasági kapcsolataikat a káros függőségek csökkentése és a helyi

termelés növelése érdekében. Ez a tendencia azt a tényt tükrözi, hogy jólétünket, szuverenitásunkat és biztonságunkat a jelenlegi korban csak úgy tudjuk biztosítani, ha a hagyományos nemzetbiztonsági megközelítéseket kiegészítjük a gazdasági biztonságunk megőrzését szolgáló új intézkedésekkel. Ha együttműködünk szövetségeseinkkel, partnereinkkel és az üzleti szférával a gazdasági biztonságra vonatkozó elképzelés kialakítása és végrehajtása érdekében, azzal megsokszorozhatjuk erőnket.

Bár az Európai Unió az elmúlt években sokat tett a konkrét kihívásokra való reagálás érdekében, most olyan átfogó és stratégiai jellegű megközelítésbe kell helyeznie a gazdasági biztonságot, amely segít kockázatmentesíteni és előmozdítani technológiai előnyét a kritikus ágazatokban. A cél az, hogy létrehozzunk egy keretet a gazdasági biztonságot fenyegető kockázatok megbízható értékeléséhez és kezeléséhez uniós, nemzeti és üzleti szinten, és közben fenntartsuk és növeljük gazdaságunk dinamizmusát. Egy ilyen keret jelenleg azért is igazán fontos, mert ezek a kockázatok gyorsan változnak és összefonódnak a nemzetbiztonsági aggályokkal. Jó példa erre a kritikus új technológiák kialakulásának sebessége – egy ilyen helyzetben elmosódnak a polgári és a katonai ágazatok közötti határok.

E stratégia kiindulópontja az, hogy világosan lássuk a kockázatokat, és elismerjük azokat a feszültségeket, amelyek a gazdasági biztonságunk megerősítése és annak biztosítása között húzódnak, hogy az Európai Unió továbbra is élvezhesse gazdasági nyitottságának előnyeit.

Az EU az egyik legvonzóbb célpont a globális vállalatok és beruházások számára. **Gazdaságaink virágzásának alapja a nyitott és szabályokon alapuló kereskedelem és beruházás, a határokon átnyúló biztonságos összeköttetések, valamint a kutatási és innovációs együttműködés.** Ezek az elemek a zöld és digitális kettős átállás felgyorsulásával továbbra is az európai versenyképesség és reziliencia kulcsfontosságú mozgatórugói maradnak. A kereskedelemre és az egységes piacra kell támaszkodnunk a verseny ösztönzése és annak biztosítása érdekében, hogy hozzáférjünk azokhoz a nyersanyagokhoz, technológiákhoz és más inputokhoz, amelyek elengedhetetlenek versenyképességünk és rezilienciánk fokozásához, valamint a jelenlegi és jövőbeli foglalkoztatás és növekedés fenntartásához. Hasonlóképpen azt is szeretnénk, hogy partnereink a világ minden táján továbbra is élvezhessék az európai piacokhoz, tőkéhez és technológiákhoz való hozzáférés előnyeit a tiszta és reziliens gazdaságra való átállásuk érdekében.

Alapvető fontosságú a megfelelő egyensúly megteremtése e tényezők között, hiszen ez biztosíthatja, hogy gazdasági és biztonsági érdekeink erősítsék egymást. Ennek elérése a következő három prioritástól függ: **(1) saját versenyképességünk ösztönzése; (2) védelem a gazdasági biztonsági kockázatokkal szemben; valamint (3) partnerségek kialakítása és fenntartása olyan országok lehető legszélesebb körével, amelyek osztják a gazdasági biztonsággal kapcsolatos aggályainkat vagy érdekeinket.**

Az uniós gazdasági biztonsági stratégia prioritásai

- Saját versenyképességünk **ösztönzése** gazdaságunk és ellátási láncaink rezilienciájának növelése, valamint az innováció és az ipari kapacitás erősítése révén, szociális piacgazdaságunk megőrzése mellett. Ez az egységes piac elmélyítésével, szilárd makrogazdasági és kohéziós politikák révén a jövő gazdaságába való befektetéssel, a Next Generation EU-val, a humántőkébe való beruházással, többek között az európai munkaerő továbbképzésével érhető el. E cél érdekében diverzifikálni kell az ellátási és exportpiacokat, illetve támogatni kell a kutatási és ipari bázist olyan stratégiai területeken, mint a fejlett félvezetők, a kvantum-számítástechnika, a biotechnológia, a nulla nettó iparágak, a tiszta energia vagy a kritikus fontosságú nyersanyagok.
- **Védelem** a közösen azonosított gazdasági biztonsági kockázatokkal szemben, mégpedig a meglévő eszközök – például a piacvédelem, a külföldi támogatások, az 5G/6G biztonság, a közvetlen külföldi befektetések átvilágítása és az exportellenőrzések terén –, valamint a gazdasági kényszerítés elleni új eszköz jobb alkalmazása révén. Ezzel párhuzamosan értékelni kell az uniós eszköztár hatékonyságát, és szükség esetén ki kell azt terjesztenünk néhány előttünk álló új kockázat kezelése érdekében, például a katonai területen is alkalmazott kulcsfontosságú alaptermotechnológiák szűk körének kivételéhez vagy a vonatkozó kifelé irányuló beruházásokhoz kapcsolódnak (pl. kvantumtechnológia, fejlett félvezetők, mesterséges intelligencia).
- **Partnerségek kialakítása** azokkal az országokkal, amelyek osztják a gazdasági biztonsággal kapcsolatos aggályainkat, illetve érdekeinket, és készek együttműködni velünk a reziliensebb és biztonságosabb gazdaságra való átállás megvalósítása érdekében. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy együtt kell működni a partnerek lehető legszélesebb körével a gazdasági biztonság fokozása, a reziliens és fenntartható értékláncok előmozdítása, valamint a szabályokon alapuló nemzetközi gazdasági rend és a multilaterális intézmények megerősítése érdekében. Azt is jelenti, hogy partnerséget kell kialakítani a hasonló kockázatmentesítési pályán lévő országokkal, elő kell mozdítani és véglegesíteni kell a szabadkereskedelmi megállapodásokat, valamint a Global Gateway révén világszerte be kell ruházni a fenntartható fejlődésbe és a biztonságos összeköttetésekbe.

Az e stratégiából eredő, a gazdasági biztonsággal kapcsolatos intézkedésekre vonatkozó alapelvek a következők lesznek: **arányosság** annak biztosítása érdekében, hogy eszközeink összhangban legyenek a kockázat szintjével, és korlátozzák az európai és globális gazdaságra gyakorolt negatív, nem szándékolt továbbgyűrűző hatásokat, valamint **célirányosság** a tekintetben, hogy pontosan mely árukat, iparágakat vagy alapágazatokat célozzák, továbbá annak biztosítása, hogy az intézkedések magukra a kockázatokra reagáljanak.

Ez a stratégia az európai szinten már megkezdett munkára épül, és kritikusan vizsgálja az Unió rezilienciáját és sebezhetőségét annak érdekében, hogy versenyképesebbé és reziliensebbé tegye

az európai gazdaságot és ipart, továbbá megerősítse nyitott stratégiai autonómiánkat. Ez a munka kiterjed a NextGenerationEU-n keresztül a zöld és digitális átállásba történő beruházások növelésére, a magánberuházások fokozott bevonására, valamint az uniós iparpolitika olyan pilléreire is, mint például a csipekről, a kritikus fontosságú nyersanyagokról és a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabályok. Ezt megerősítette a versailles-i nyilatkozat is, amelyben az uniós vezetők egyetértettek abban, hogy meg kell erősíteni Európa rezilienciáját és szuverenitását olyan területeken, mint az energia, az egészségügy és a gyógyszeripari termékek, az élelmezésbiztonság és a védelmi képességek. Ez a stratégia reagál a polgároknak az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében megfogalmazott aggályaira is.

E stratégia végrehajtásához a belső és külső politikák összehangolására lesz szükség. Emellett az európai és nemzeti szintű politikai döntéshozókon túl más szereplőket is be kell majd vonni a végrehajtásba. A magánszektor alapvető partner lesz, és már fontos lépéseket tett a kockázatmentesítés terén. A globális eszközezők gyökeresen átstrukturálták tőkeallokációjukat a világgazdaságban tapasztalható, növekvő és egyre összetettebb kockázatokra reagálva. A gazdasági biztonságot fokozó, reziliens, diverzifikált ellátási láncokra való törekvés központi eleme lesz egy olyan hosszú távú üzleti stratégiának, amely nemcsak a részvényesek érdekeit, hanem az általános érdeket is védi. A fő kockázatok azonosítása és a szakpolitikai válaszok kialakítása során fel kell használni azon európai vállalkozások ismereteit, amelyek már jelenleg is dolgoznak számos ilyen fenyegetés enyhítésén.

Ez a közlemény lefekteti a tagállamokkal és az Európai Parlamenttel a gazdasági biztonságról folytatandó megbeszélések alapját, amelyek célja az Unió gazdasági biztonságának kockázatmentesítését és védelmét szolgáló közös keret létrehozása. Ez a közlemény segíteni fog azon stratégia meghatározásában, amelynek iránymutatásul kell szolgálnia a kockázatok közös értékeléséhez, a meglévő eszközök használatához és az EU gazdasági biztonsági eszköztárban esetlegesen fennálló hiányosságok azonosításához, amelyekre közös választ fogunk kidolgozni.

2. Az európai gazdasági biztonságot fenyegető kockázatok azonosítása

E stratégia célja az EU gazdasági biztonságának védelme és gazdaságunk rezilienciájának megerősítése, valamint annak biztosítása, hogy megőrizzük és növeljük technológiai előnyünket. Ez azt jelenti, hogy be kell ruházni az EU versenyképességébe, diverzifikálni kell az ellátási láncokat, és reagálni kell az olyan gyakorlatokra, mint a gazdasági kényszerítés. A stratégia azt hivatott megelőzni, hogy az érzékeny, kialakulóban lévő technológiák és más kettős felhasználású termékek kiszivárognak a polgári-katonai fúziós stratégiákat alkalmazó aggályos felekhez.

E célkitűzések eléréséhez világos képet kell alkotnunk a kockázatokról és azok időbeni alakulásáról. **A Bizottság és a tagállamok ezért fogják mélyrehatóbban elemezni a kritikus ellátási láncokat, stressztesztelik azokat, és meghatározzák a kockázat szintjét.**

A Bizottság és a főképviselő a gazdasági biztonságot fenyegető kockázatok alábbi tág kategóriáit azonosította, nem kimerítő jelleggel: (1) az ellátási láncok rezilienciájával kapcsolatos kockázatok; (2) a kritikus infrastruktúra fizikai és kiberbiztonságával kapcsolatos kockázatok; (3) a technológiabiztonsággal és a technológia kiszivárgásával kapcsolatos kockázatok; valamint (4) a gazdasági függőségek fegyverként való felhasználásának vagy a gazdasági kényszerítésnek a kockázata. Ezek a kockázatok a tudástermeléstől és az alapkutatótól a kereskedelmi hasznosításig és a tömeges gyártásig a teljes értéklánc mentén jelentkezhetnek.

Az európai gazdaságokat érintő kockázatok típusai

Az ellátási láncok rezilienciájával kapcsolatos kockázatok, ideértve az energiabiztonságot is – *A hirtelen áremelkedések kockázata, a kritikus – többek között a zöld átálláshoz, a stabil és diverzifikált energiaellátáshoz, valamint a gyógyszerekhez kapcsolódó – termékek vagy inputok uniós hiánya vagy szűkössége.*

A kritikus infrastruktúra fizikai és kiberbiztonságával kapcsolatos kockázatok – *A kritikus infrastruktúrák – például csővezetékek, tenger alatti kábelek, villamosenergia-termelési és közlekedési infrastruktúra, elektronikus hírközlő hálózatok – zavarának vagy szabotázsának kockázata, amely események bekövetkezése aláássa az áruk és szolgáltatások biztonságos és megbízható rendelkezésre állását vagy az adatbiztonságot az EU-ban.*

A technológiabiztonsággal és a technológia kiszivárgásával kapcsolatos kockázatok – *Az EU technológiai fejlődésével, technológiai versenyképességével és az élvonalbeli technológiához való hozzáféréssel kapcsolatos kockázatok, többek között a digitális térben alkalmazott rosszindulatú gyakorlatok, például a kémkedés vagy az ismeretek jogellenes kiszivárogtatása révén. Egyes esetekben a technológia kiszivárgása azzal a veszéllyel jár, hogy azon szereplők katonai/hírszerzési képességeit erősíti, amelyek ezeket a béke és a biztonság aláásására használhatják fel, különösen az olyan kettős felhasználású technológiák esetében, mint például a kvantumtechnológia, a fejlett félvezetők vagy a mesterséges intelligencia, ezért ezekkel kapcsolatban testreszabott kockázatcsökkentő intézkedésekre van szükség.*

A gazdasági függőségek vagy a gazdasági kényszerítés fegyverként való felhasználásának kockázata – *Annak kockázata, hogy harmadik országok az EU-t, annak tagállamait és az uniós vállalkozásokat célzó, a kereskedelmet vagy a beruházásokat befolyásoló intézkedések révén próbálják megváltoztatni a legitim politikai döntéshozatal keretében kialakított szakpolitikákat.*

Végezetül fontos szem előtt tartani, hogy a fent felsorolt egyes kockázatok bizonyos körülmények között akár a **nemzetbiztonságot** is veszélyeztethetik. Ez különösen a következők esetében fordulhat elő: a kettős felhasználású technológiák kiszivárgása, a biztonságot és a

közrendet fenyegető közvetlen külföldi befektetések; kettős felhasználású termékek exportja vagy kifelé irányuló beruházás a fejlett technológiák szűk körébe, amelyek erősíthetik egyes olyan szereplők katonai és hírszerzési kapacitásait, akik ezeket a képességeket a nemzetközi béke és biztonság veszélyeztetésére használhatják fel; valamint az érzékeny információk biztonságos kezelése.

Ennek alapján a **Bizottság azt javasolja, hogy az uniós tagállamokkal közösen és a magánszektorbeli érdekelt feleket bevonva**, egyértelműen meghatározott paraméterek alapján **azonosítsák és értékeljék az EU gazdasági biztonságát érintő azon kockázatokat**, amelyek veszélyeztetik az EU kulcsfontosságú érdekeit, figyelembe véve a változó geopolitikai környezetet és adott esetben az érdekelt felek véleményét. Ezt dinamikus és folytonos módon kell megvalósítani.

E célból a Bizottság a következő eljárást javasolja, amelyet a tagállamokkal együtt, és adott esetben a főképviselővel egyeztetve kell végrehajtani:

- Az ellátási láncok rezilienciájával kapcsolatos kockázatokat a Bizottság értékeli a stratégiai függőségekre vonatkozó uniós elemzés elmélyítése révén, kiemelten kezelve azokat a függőségeket, amelyek a legnagyobb valószínűséggel használhatók fel geopolitikai célú fegyverként.
- A kritikus infrastruktúrák fizikai és kiberbiztonsági kockázatait továbbra is értékeli a 2022. december 8-i tanácsi ajánlással összhangban.
- A technológiabiztonsággal és a technológia kiszivárgásával kapcsolatos kockázatokat a gazdasági biztonság szempontjából kritikus stratégiai technológiák jegyzéke alapján értékeli. A legérzékenyebb kockázatok tekintetében a Bizottság javaslatot tesz a kockázatértékelésre kiválasztott kettős felhasználású technológiák jegyzékére, amelyet a Tanács 2023 szeptemberére elfogadhat. A jegyzék olyan szűken meghatározott és előrettekintő kritériumokon fog alapulni, mint például a technológia támogató és transzformatív jellege, a katonai–polgári fúzió kockázata, valamint a technológia emberi jogi visszaélésre való felhasználásának kockázata. A prioritásnak számító technológiákat 2023 végéig a tagállamokkal közösen kell értékelnit a vonatkozó védelmi és ösztönző intézkedések azonosítása céljából.
- A gazdasági függőségek vagy gazdasági kényszerítés fegyverként való felhasználásának kockázatát többek között a közelmúltban elfogadott, kényszer elleni uniós eszközzel összefüggésben értékeli.

A gazdasági biztonság koherens, célzott és naprakész megközelítésének fenntartása érdekében a Tanácsnak a Bizottság és adott esetben a főképviselő hozzájárulása alapján hathavonta felül kell vizsgálnia az e négy területre vonatkozó kockázatértékelés általános eredményeit, és erről évente jelentést kell tennie az Európai Tanácsnak.

Emellett a főképviseelő a tagállamokkal együtt fejleszteni fogja az **egységes információelemzési kapacitást (SIAC)** annak érdekében, hogy jobban fel tudja tárni az EU gazdasági biztonságát fenyegető veszélyeket.

3. A gazdasági biztonsági stratégia megvalósítása

E kockázatok csökkentése érdekében az EU gazdasági biztonsági stratégiája a következőkön alapul:

1. Az EU versenyképességének és növekedésének **ösztönzése**, az egységes piac megerősítése, az erős és reziliens gazdaság támogatása, valamint az EU kutatási, technológiai és ipari bázisának előmozdítása.
2. A gazdasági biztonság **védelme** számos szakpolitikával és eszközzel, beleértve szükség esetén célzott új eszközöket is.
3. **Partnerségek** és az együttműködés további erősítése más országokkal világszerte.

3.1. Az EU gazdasági bázisának, versenyképességének és növekedésének ösztönzése

Az egységes piac az EU legjobb eszköze ahhoz, hogy gazdasága virágzó, innovatív és reziliens maradjon. Az egységes piacról leggyakrabban az EU-n belüli határokon átnyúló együttműködésből eredő méretgazdaságosság és az egyenlő versenyfeltételek jutnak eszünkbe. Ugyanakkor az egységes piac az EU **kereskedelempolitikája, Global Gateway beruházásai és egyéb szakpolitikái** révén hozzájárul a globális ellátási láncok nyitottságának megőrzéséhez és a szabványok alakításához is, ami tovább erősíti az EU versenyképességét és ellátásbiztonságát. A **NextGenerationEU** és a **Kohéziós Alap** végrehajtása jelentős reformoknak és beruházásoknak ad lendületet az ágazatok széles körében, beleértve a kritikus infrastruktúrákat is, és már most is hozzájárul az EU gazdasági növekedéséhez, versenyképességéhez és rezilienciájához.

Az elmúlt években a **Bizottság több konkrét javaslatot fogadott el a reziliencia növelése és az ellátási láncok megerősítése érdekében.** Az **uniós iparstratégia** számos intézkedést határozott meg az egységes piac rezilienciájának fokozására, például: a tiszta technológiákkal, a nyersanyagokkal, a processzorokkal és félvezetőkkel, az adatokkal és a pereminformatikával kapcsolatos tevékenységek felgyorsítását célzó ipari szövetségek; közös európai érdeket szolgáló fontos projektek az áttörést hozó innovációkhoz szükséges erőforrások összevonása érdekében; a körforgásos gazdaság előmozdítása; a zöld és digitális készségek fejlesztése; valamint egy új stratégia, amelynek célja, hogy biztosítsa az EU vezető szerepét a globális szabványalkotásban. Hasonlóképpen, az európai zöld megállapodással és a REPowerEU célkitűzéseivel összhangban történő energetikai átállás kulcsfontosságú az EU energiabiztonságának megerősítéséhez. Ezen a területen már jelentős előrelépés történt, de az energiaunió helyzetéről szóló, hamarosan elkészülő jelentés további szükséges erőfeszítéseket fog meghatározni.

A **kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályra** irányuló javaslat célja, hogy megkönnyítse a kritikus fontosságú nyersanyagok kitermelését, feldolgozását és újrafeldolgozását az EU-ban, csökkentse a függőségeket és fokozza a felkészültséget. A **csipekről szóló európai jogszabály** gondoskodik majd a félvezetőkkel kapcsolatos ellátásbiztonságról, a javasolt **nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabály** pedig segít növelni a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák európai előállítását. A kezdeményezések hatékony irányítási mechanizmusokat foglalnak magukban, amelyek lehetővé teszik az időben történő együttműködést és információcserét a Bizottság, a Tanács és a tagállamok között.

Ezek a kezdeményezések közvetlen hatást gyakorolnak az ellátási láncok és az erőforrásokhoz való hozzáférés biztonságának fokozására (ez egyre nagyobb kihívást jelent a stratégiai versenytársak miatt, amint azt a biztonság és védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű is kiemeli), ami elengedhetetlen az innovatív, versenyképes és reziliens **európai védelmi technológiai és ipari bázis** kialakításához. E jogszabályjavaslatok időben történő elfogadása ezért létfontosságú Európa gazdasági biztonsága szempontjából.

Az **egységes piaci szükséghelyzeti eszköz** célja, hogy jövőbeli szükséghelyzetek esetén biztosítsa a kritikus termékek rendelkezésre állását és szabad forgalmát. A jövőben az egységes piaci szükséghelyzeti eszköz lehetővé teszi majd a stratégiai termékek és szolgáltatások – többek között az ellátási láncok zavarai és a kapcsolódó hiányok – nyomon követését, és szükség esetén a gyors és kollektív reagálást.

Sürgősen több beruházásra van szükség az EU vezető szerepének és versenyképességének biztosítása érdekében a kialakulóban lévő stratégiai technológiák kutatás-fejlesztése terén. A magánberuházások bevonása érdekében a Bizottság folytatja a **tőkepiaci unió** fejlesztését. A Bizottság emellett javaslatot tesz a **Stratégiai Technológiák Európai Platformját (STEP)** létrehozó új rendeletre. A Platform támogatni fogja a csúcs- és digitális technológiák, a tiszta technológiák és a biotechnológiák Unión belüli értékláncainak fejlesztését, gyártását vagy megerősítését a zöld és digitális átállás célkitűzéseinek elérése érdekében. Ezzel lehetővé válik az Unió számára a stratégiai függőségek csökkentése vagy megelőzése.

A Bizottság a meglévő eszközök hatókörének felülvizsgálatát követően 2023 végéig jelentést tesz a kettős felhasználású technológiák fejlesztéséhez nyújtott megfelelő, stratégiaileg célzott támogatás lehetőségeiről is.

3.2. Védelem a gazdasági biztonsági kockázatokkal szemben

Az EU már bevezetett konkrét kockázatmentesítési eszközöket és intézkedéseket a gazdasági biztonsági kockázatokkal szembeni védelem érdekében. Mivel a kockázatok folyamatosan változnak, fel kell mérnünk, hogy ezek az eszközök mennyire eredményesen kezelik azokat, és fontolóra kell vennünk az esetlegesen szükséges fejlesztéseket vagy új eszközöket.

A gazdasági függőségek és a gazdasági kényszerítés fegyverként való felhasználásának kezelése

A stratégiai függőségeket – amelyek gazdasági biztonsági kockázatokat idézhetnek elő – súlyosbíthatják a harmadik országok által alkalmazott, versenytorzító hatású nem piaci politikák és gyakorlatok. A Bizottság a piacvédelmi eszközök következetes felhasználásával kezelni fogja az ilyen tisztességtelen politikákat és gyakorlatokat, és kész alkalmazni a külföldi támogatásokról szóló rendeletet annak érdekében, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítson az egységes piachoz képest.

Az EU és tagállamai az elmúlt években szándékos gazdasági nyomásgyakorlás célpontjává váltak – erre reagálva fogadta el az EU a **kényszerítő intézkedések elleni uniós eszközt**. Az eszköz mindenekelőtt azt célozza, hogy visszatartsa az országokat a kereskedelem vagy a beruházások korlátozásától, illetve az azzal való fenyegetéstől, és ezáltal a legitim uniós szakpolitikák módosításának kikényszerítésétől, ugyanakkor lehetőséget biztosít arra is, hogy az EU végső megoldásként ellenintézkedéseket hozzon. Az EU emellett együtt fog működni a partnerországokkal a kényszerítés eseteinek nyomon követése, valamint az összehangolt reagálás lehetőségeinek felmérése és azonosítása érdekében.

A biztonságot és a közrendet érintő, befelé irányuló beruházások

A **közvetlen külföldi befektetések (FDI) átvilágításáról szóló rendelet** a biztonság és a közrend védelmének garantálása céljából együttműködési mechanizmust hozott létre a tagállamok és a Bizottság számára az információcsere, a biztonsággal kapcsolatos aggályok felvetése és az egyes közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó megoldások azonosítása érdekében. 2020 októbere óta a Bizottság és a tagállamok több mint ezer közvetlen külföldi befektetési ügyletet vizsgáltak felül. A Bizottság ezzel egyidejűleg a hatályos keret értékelésén is dolgozik, és még 2023 vége előtt előterjeszti a felülvizsgálatra irányuló javaslatát. Azoknak a tagállamoknak, amelyek még nem vezettek be a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó nemzeti átvilágítási mechanizmusokat, ezt haladéktalanul pótolniuk kell.

Technológibiztonság és a technológia kiszivárgása

Az EU gazdasági biztonsága szempontjából elengedhetetlen, hogy képesek legyünk új technológiákat kifejleszteni és lépést tartani a technológiai fejlődéssel, mivel ez csökkenti stratégiai függőségeket, és lehetővé teszi, hogy megvédjük a technológiai előnyöket vagy megteremtsük azokat.

Az európai kutatás és innováció (K+I) tekintetében központi szerephez jut a nyitottság és a nemzetközi együttműködés. Az uniós finanszírozású technológiák kiszivárgásának megelőzése érdekében a Bizottság például kellően indokolt esetekben kizárhat bizonyos harmadik országbeli szereplőket vagy bizonyos harmadik országok által ellenőrzött uniós szereplőket az Unió stratégiai eszközeinek, érdekeinek, autonómiájának vagy biztonságának védelmét szolgáló kutatási és innovációs, valamint digitális kapacitások telepítésére irányuló projektekből való részvételből. Hatásvizsgálatot végezhet továbbá a Horizont Európa keretében uniós

finanszírozással elért kutatási eredmények (beleértve a szellemi tulajdont is) nem társult harmadik országoknak történő átadására vonatkozóan, és kifogást emelhet az eredmények továbbítása ellen.

A Bizottság emellett kidolgozta a **K+I-be való külföldi beavatkozás kezelésére szolgáló eszköztárat**, amely Európa-szerte, nemzeti és ágazati szinten egyaránt hozzájárul a tudatosság növeléséhez és a K+I-ágazat rezilienciájának fokozásához a kutatásbiztonság szélesebb körű megerősítése érdekében.

A gazdasági biztonság szempontjából kritikusnak minősülő (a fenti 2. szakaszban foglaltak szerint azonosított) technológiák esetében a Bizottság – értékelést követően – intézkedéseket fog javasolni a kutatásbiztonság javítására, biztosítva a fent említett eszközök szisztematikus és szigorú alkalmazását, valamint a fennmaradó hiányosságok azonosítását és kezelését. Mindennek során gondoskodni fog rendszerünk nyitottságának megőrzéséről, hisz ez innovatív gazdaságaink alapköve.

A szabványosítás a technológiai fejlesztések formája feletti „puha hatalom” fontos része, és ezért áttételesen hatással van az EU gazdasági biztonságára (többek között azért, hogy lehetővé teszi az Unió gazdasági biztonságát potenciálisan veszélyeztető technológiák visszaélészerű használatának korlátozását). Az **uniós szabványosítási stratégiában** foglaltakkal összhangban az EU-nak képesnek kell lennie arra, hogy saját értékeinek és érdekeinek, valamint jogi vívmányainak megfelelően alakítsa a nemzetközi szabványokat. Ami a mesterséges intelligenciáról, az adatokról vagy a kiberrezilienciáról szóló jövőbeli jogi aktusokat illeti, az EU törekedni fog az európai szabványok kialakítására és az egységes nemzetközi szabványok felé való elmozdulásra, együttműködve partnereivel. Hasonlóképpen, a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok – különösen a szabadalmak – hatékony érvényesítése szintén hozzájárul majd a technológia kiszivárgásának megelőzéséhez.

A 2020. évi kiberbiztonsági stratégia keretében az EU intézkedéseket vezet be a digitális szférában alkalmazott rosszindulatú gyakorlatok ellen, hogy védelmet nyújtson a jogellenes befolyásolással, az ipari kémkedéssel és a tudás jogellenes kiszivárogtatásával szemben. A **kiberrezilienciáról szóló javasolt jogszabály** javítani fogja az Unióban értékesített hardverek és szoftverek kiberbiztonságát a köz- és a magánszektorban. Az EU továbbra is foglalkozik a szellemi tulajdon kibertechnológiával történő eltulajdonításával, felhasználva többek között az **uniós hibrid és kiberdiplomáciai eszköztárat**, hogy reagáljon az ilyen rosszindulatú tevékenységekre.

A gazdasági biztonság védelme az infrastruktúra védelme révén

Az EU elfogadta a **kritikus szervezetek rezilienciájáról szóló irányelvet** és a **hálózati és információs rendszerek biztonságáról szóló felülvizsgált irányelvet (NIS2 irányelv)**. E két jogi aktus naprakész és átfogó jogi keretbe foglalja a kritikus infrastruktúrák (többek között az energia, a közlekedés, az egészségügy, a digitális infrastruktúra, a víz és az élelmiszerek) fizikai

és digitális rezilienciájának megerősítését célzó törekvéseket. A 2022. decemberi tanácsi ajánlás nyomán már célzott intézkedések vannak folyamatban, amelyek a biztonsági eseményekre való közös uniós reagálást hivatottak biztosítani.

Az 5G-hálózatok biztonságának és rezilienciájának növelése érdekében az **5G eszköztár** meghatározza a valamennyi tagállam által alkalmazandó intézkedéseket, többek között a magas kockázatú beszállítók korlátozására vagy kizárására vonatkozóan. A Bizottság 2023. június 15-én felszólította azokat a tagállamokat, amelyek még nem alkalmazták teljeskörűen ezeket az intézkedéseket a magas kockázatú beszállítókra, hogy ezt haladéktalanul tegyék meg.

A **kiberrezilienciáról szóló javasolt jogszabály** ugyancsak fontos szerepet fog játszani az uniós kritikus infrastruktúra ellátási láncának biztosításában. Emellett megkezdődött a kifejezetten az elektronikus kommunikációs infrastruktúrára és az energiaágazatra vonatkozó kiberkockázat-értékelések és kiberkockázati forgatókönyvek kidolgozása, amelyek iránymutatásul fognak szolgálni a **kiberbiztonsági szolidaritásról szóló javasolt jogszabály** keretében támogatott intézkedésekhez, nevezetesen a kritikus szervezetek összehangolt teszteléséhez.

Hatékonyabb uniós koordináció a kettős felhasználású termékek exportellenőrzése terén

Egyes stratégiai technológiák kettős felhasználásúak, és kiemelt figyelmet igényelnek. A fenti 2. szakaszban foglaltak szerint az EU összeállítja a gazdasági biztonság szempontjából kritikus technológiák jegyzékét, és közösen értékeli az azokhoz kapcsolódó kockázatokat. Bár létezik releváns többoldalú és uniós keret, a kettős felhasználású termékek exportellenőrzések végrehajtását és a kapcsolódó jogérvényesítést érintő döntéshozatal alapvetően tagállami hatáskörbe tartozik.

A kettős felhasználású termékekre vonatkozóan kialakult exportellenőrzési architektúra – amelyben a multilaterális exportellenőrzési rendszerek határozzák meg a szabványokat – az elmúlt évtizedekben érvényre juttatta az Unió biztonságpolitikai célkitűzéseit, ugyanakkor előmozdította a nyitottságot és általánosan kedvező környezetet teremtett a kutatás és az innováció, valamint a nonprolifерáció számára. Az EU meg fogja erősíteni a többoldalú rendszerek keretében zajló munkához nyújtott támogatását, bár ennek hatékonyságát visszaveti, hogy a meglévő multilaterális ellenőrzési rendszerek közül csupán egynek tagja, egy másikban pedig megfigyelői státusszal rendelkezik.

Tekintettel azonban azokra az új kihívásokra, amelyek számos stratégiai technológia fokozott katonai potenciáljához, az Ukrajna elleni orosz jogellenes agressziós háborúhoz, a megnövekedett geopolitikai feszültségekhez és nemzetbiztonsági kockázatokhoz kapcsolódnak, egyes uniós tagállamok és harmadik országok megerősítették a nemzeti ellenőrzéseket annak érdekében, hogy a multilaterális exportellenőrzési rendszerekben létrehozott folyamatokon túlmenően, vagy egyes esetekben azokra építve korlátozzák a kritikus technológiák exportját, például a fejlett félvezető csipek gyártásához szükséges berendezések vagy a kvantum-számítástechnikai eszközök gyártása terén. A közelmúltbeli fejlemények arra is ráirányították a

figyelmet, hogy a jelenlegi gyorsan változó eseményekre való reagáláshoz rugalmasabb rendszerre van szükség.

A kettős felhasználású termékek exportellenőrzéséről szóló uniós rendeletet 2021-ben felülvizsgálták annak érdekében, hogy a jogszabály jobban kezelje a gyorsan változó biztonsági, technológiai és kereskedelmi környezettel kapcsolatos kockázatokat, különös hangsúlyt fektetve az érzékeny, kialakulóban lévő technológiák kivitelére. A felülvizsgált rendelet lehetővé teszi az egyik tagállam számára, hogy egy másik tagállam jogszabályai alapján exportellenőrzéseket vezessen be. Ezáltal a nemzeti előjogként végrehajtható exportellenőrzés – a Bizottság támogatásával – összehangolt és határokon átnyúló hatást fejt ki az uniós tagállamokban. E rendelkezések tesztelése jelenleg zajlik.

Az exportellenőrzés területén sürgető prioritássá vált a gyorsabb és összehangoltabb uniós szintű fellépés, mivel a tagállamok által összehangolatlan módon végzett nemzeti ellenőrzések elterjedése kiskapukat teremtene, valamint aláásná az exportellenőrzések hatékonyságát és az egységes piac integritását. Mivel egyre több, a nemzetbiztonság szempontjából kulcsfontosságú és nemzeti ellenőrzés tárgyát képező technológiát fejlesztenek ki, a tagállamok közötti esetleges eltérések gyengítenék az EU egészének gazdasági biztonságát. Ennek megelőzése érdekében teljes mértékben végre kell hajtani a hatályos rendeletet. Ugyanakkor a meglévő keretre építve eszmecserét kell indítani egy olyan összehangoltabb európai megközelítés kidolgozása érdekében, amely túlmutat a tagállamok közötti átláthatóság biztosítására vonatkozó jelenlegi kötelezettségen.

A Bizottság ezért **legkésőbb ez év végéig javaslatot terjeszt elő a hatályos keret eredményességének és hatékonyságának javítása érdekében**. Biztosítani kell, hogy a keret a gyorsan változó technológiai és biztonsági környezetben is megállja a helyét, és az uniós, illetve a tagállami hatáskörök maradéktalan tiszteletben tartása mellett megfelelő helyzetbe hozza az EU-t ahhoz, hogy a multilaterális exportellenőrzési rendszerekre nehezedő nyomás közepette is teljes értékű globális szereplőként tudjon cselekedni.

Kifelé irányuló beruházás

Az EU-nak és a tagállamoknak közös érdekében áll **megakadályozni, hogy vállalkozásaink tőkét, szakértelmét és tudását a technológiai előrelépések azon szűk körének szolgálatába állítsák, amelyek az értékelések szerint kulcsszerepet játszanak azon szereplők katonai és hírszerzési képességeinek megerősítésében, amelyek a nemzetközi béke és biztonság aláásása céljából visszaélhetnek ezekkel a vívmányokkal**.

A kereskedelem és a beruházások stratégiai ellenőrzése holisztikus megközelítést tesz szükségessé annak érdekében, hogy megvédhessük alapvető biztonsági érdekeinket. Ez felveti azt a kérdést, hogy nemcsak az exportált árukat, hanem bizonyos kifelé irányuló beruházásokat is alá kell-e vetni ellenőrzésnek az ilyen beruházásokkal járó technológia- és know-how-kiszivárgás kockázatának ellensúlyozása érdekében.

Emellett szorosabb együttműködésre van szükség annak megelőzése érdekében, hogy a kialakulóban lévő érzékeny technológiák és más kettős felhasználású termékek kiszivárognak a polgári–katonai fúziós stratégiákat követő, aggályos exportpiacokra, valamint hogy elkerülhető legyen az ellenőrzött kivitelek és befektetések miatti rés harmadik felek általi kihasználása.

A Bizottság a tagállamok bevonásával fel fogja mérni, hogy milyen biztonsági kockázatokat vonhatnak maguk után a **kifelé irányuló beruházások**. Emellett létre kíván hozni egy **tagállami szakértőkből álló új munkacsoportot**, amely segítséget nyújt számára e feladatok ellátásában – ezáltal egy új, strukturált, bizalmas együttműködési mechanizmus alakulna ki. A Bizottság az új szakértői munkacsoport hozzájárulásával tájékoztatási és konzultációs tevékenységeket is folytat majd a vállalkozásokkal és más érdekelt felekkel, valamint adott esetben a partnerországokkal.

A Bizottság ennek alapján meg fogja vizsgálni a kifelé irányuló beruházásokhoz kapcsolódó biztonsági kockázatok kezelését célzó lehetséges intézkedéseket, hogy még az év vége előtt előterjeszthesse a vonatkozó kezdeményezést. .

Összegezve, uniós szinten egységesen kell fellépniük ahhoz, hogy szükség esetén határozottabban és gyorsabban tudjuk felhasználni a meglévő uniós eszközöket, valamint hogy szilárdabb megközelítés érvényesüljön a végrehajtás terén. Az EU-nak és tagállamainak biztosítaniuk kell e lehetőségek maradéktalan kiaknázását a gazdasági reziliencia megerősítése és az alapvető biztonsági érdekek védelme érdekében, szem előtt tartva az EU-n kívül jelentkező hatásokat is. Az uniós vállalkozásokat szintén ösztönözni kell arra, hogy beépítsék a gazdasági biztonsági kockázatokat átvilágítási és kockázatkezelési folyamataikba. Ezen túlmenően ez a közlemény megállapítja, hogy egyes területeken **meg kell erősíteni a meglévő eszköztárat vagy új eszközöket kell kidolgozni az aktuális kockázatok kezelése érdekében.**

3.3. Gazdasági biztonsági partnerség

Az EU egyedül nem képes gazdasági biztonságot teremteni, és a szakpolitikai válaszintézkedések sem lehetnek egyoldalúak. A világgazdaság továbbra is integrált és összekapcsolt, és a hatékony uniós fellépés kulcsa a másokkal való együttműködés és koordináció. Az átláthatóság és az együttműködés elengedhetetlen annak biztosításához, hogy a gazdasági biztonsági intézkedések ne járjanak nemkívánatos következményekkel a harmadik országokra, különösen a legkiszolgáltatottabb országokra nézve. Az ellátási láncok kockázatmentesítése és a zavarok mérséklése magában foglalja az ellátás diverzifikálását, valamint az import- és exportpiacok változatos köréhez való hozzáférést. Emellett a stratégiai ágazatokban fennálló kritikus függőségekhez kapcsolódó uniós sebezhető pontok nagyon hasonlóak sok más globális szereplőéhez, beleértve a legközelebbi partnereit is, miközben minden ország potenciálisan ki van téve a gazdasági kényszerítés különféle formáinak.

Ez határozott érv a partnerek lehető legszélesebb körével való együttműködés mellett, beleértve a hasonlóan gondolkodó hagyományos partnereket, például a G7-ek tagjait, de ugyanúgy másokat is akikkel közös érdekeink vannak, és akik készek együttműködni velünk.

Ez a rugalmas együttműködés a közös érdekek és a közös függőségek függvényében, valamint az adott szakpolitikai területtől vagy az azonosított kockázatoktól függően eltérő formában, eltérő hatókörrel és eltérő típusú résztvevőkkel valósul majd meg.

Két- és többoldalú együttműködés

Az EU jelentősen bővíti két- és többoldalú együttműködési eszközeit annak érdekében, hogy agilisabb szereplőként léphessen fel ott, ahol azt a gazdasági biztonság fokozása megkívánja. Ez központi elemnek számít az uniós szakpolitikai válaszban, amely a partnerek diverzifikálása révén törekszik a biztonság megvalósítására. A gazdasági biztonság terén már jelenleg is szoros együttműködés folyik számos partnerrel, köztük az **Egyesült Államokkal** és **Indiával**, a velük létrehozott **kereskedelmi és technológiai tanácsok (TTC-k)** keretében. Az EU–Japán magas szintű gazdasági párbeszédbe be fog épülni a gazdasági biztonsági kérdésekkel foglalkozó célzott munkafolyamat.

A **G7-csoport** a gazdasági biztonsági együttműködés fontos platformja. A 2023. májusi hirosimai csúcstalálkozón elfogadott, gazdasági rezilienciáról és gazdasági biztonságról szóló nyilatkozat megerősíti a G7-ek vezetőinek az iránti elkötelezettségét, hogy a globális gazdasági reziliencia és gazdasági biztonság fokozása érdekében együttműködjenek egymással és a G7-eken kívüli partnerekkel, mégpedig reziliens ellátási láncok és kritikus infrastruktúra kiépítése, a káros gyakorlatok – például a nem piaci politikák és a gazdasági kényszerítés – kezelése, valamint a kritikus és kialakulóban lévő technológiák kiszivárgásának megelőzése révén.

A lehető legkiterjedtebb geogazdasági eszköztár – vagyis a szabadkereskedelmi megállapodások, a digitális partnerségek, a zöld szövetségek és partnerségek, a nyersanyagok terén létrehozott partnerségek, a nyersanyagok terén működő klub és az EU szomszédságában lévő országokkal folytatott megerősített együttműködés – lehetővé teszi számunkra, hogy megfelelő eszközökkel reagáljunk a gazdasági biztonsággal kapcsolatos kihívások széles körére, a lehető legszorosabb koordináció mellett és a lehető legnagyobb hatást elérve. Ezeket az eszközöket a továbbiakban is alkalmazni fogjuk, és folyamatosan kiigazítjuk őket, hogy minél hatékonyabban járuljanak hozzá az ellátási lánc rezilienciájához és az EU gazdasági biztonságához.

Továbbra is a lehető legjobban ki fogjuk használni az EU **szabadkereskedelmi megállapodásainak** kiterjedt hálózatát a teljes körű végrehajtás révén, ugyanakkor azon is dolgozunk, hogy tovább bővítsük azt. Ezek a megállapodások megkönnyítik az üzleti tevékenység kockázatmentesítését, a diverzifikációt, valamint a függőségek csökkentését azáltal, hogy új piacokat nyitnak meg, elősegítik a kölcsönösen előnyös gazdasági kapcsolatok kiépítését, különösen azokban a régiókban, ahol az EU ellenkező esetben olyan „ürr” hagyna,

amelyet harmadik országok töltenének be, továbbá támogatják a társadalmi és környezeti fenntarthatóságot.

A gazdasági biztonság kulcsfontosságú dimenziója, hogy az EU kész-e megerősíteni **partnerségeit azokkal a fejlődő országokkal**, amelyek nagyobb szerephez juthatnak a globális értékláncokban. Az alacsony és közepes jövedelmű országoknak az iparosításhoz, a zöld átálláshoz és a digitális szakadék áthidalásához nyújtott uniós pénzügyi és technikai támogatás nem csupán önmagában érték, amely pozitív hatással van a helyi közösségekre, hanem a diverzifikáltabb globális gazdaság előmozdítása révén gazdasági rezilienciánkat is fokozza.

E tekintetben a **Global Gateway** és a **globális infrastrukturális beruházásokra irányuló partnerség** kulcsfontosságú módon hozzájárul majd a kedvezményezettek gazdasági biztonságához, szorosabbra fűzi gazdasági kapcsolataikat és elmélyíti integrációjukat a globális gazdaságokká. Ezek a kezdeményezések segíteni fogják az EU-t és partnereit abban, hogy közösen kezeljék a fő kihívásokat, többek között az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a biztonságos digitális infrastruktúrák létrehozása, az egészségügyi rendszerek javítása és a fenntartható fejlődési célok elérése terén, miközben a partnerek számára fenntartható alternatívákat kínálnak az olyan beruházási gyakorlatok helyett, amelyek kiszolgáltatottabbá tennék őket a hitelezők gazdasági nyomásgyakorlásával szemben. Ezen túlmenően az EU gazdasági biztonságához is hozzájárulnak, konkrétan azáltal, hogy elősegítik az ellátási láncok diverzifikálását és az értékláncok integrálását az EU partnereivel a kulcsfontosságú ágazatokban.

Az EU folytatja az együttműködés egyéb formáinak kiépítését a különböző partnerekkel az érdeklődésre számot tartó kérdésekben, például a **kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó klub** keretében.

Többoldalú együttműködés

Globális szinten a többoldalú együttműködés és a szabályokon alapuló keret képezi a gazdasági biztonság alapját mind az EU, mind a nemzetközi közösség többi tagja számára. Még a stratégiai rivalizálás és a gazdasági verseny jellemezte környezetben is van mozgástér a közös kihívásokkal kapcsolatos nemzetközi együttműködésre, és szükség van a tisztességes és nyitott kereskedelmet garantáló egyértelmű szabályokra, amelyek védelmet biztosítanak az „erősebbnek van igazja” elv, a gazdasági fragmentáció, illetve a protekcionizmus irányába való elmozdulással szemben.

Az EU-nak tehát az az érdeke, hogy megerősítse a többoldalú együttműködést a nemzetközi fórumok és szervezetek keretében, amilyenek például a G20-ak, az ENSZ vagy a multilaterális fejlesztési bankok. A kereskedelem területén az EU **további erőfeszítéseket fog tenni a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) reformja** és vitarendezési funkciójának helyreállítása érdekében, tekintettel arra, hogy egy hatékony WTO meghatározó szerephez jut az önkényes magatartás kockázatának minimalizálásában és az esetleges kereskedelmi korlátozások hatókörének szűkítésében.

Következő lépések

A Bizottság és a főképviseelő saját hatáskörén belül gondoskodik a következőkről:

- az EU gazdasági biztonságát érintő **kockázatok értékelésére** vonatkozó keret kidolgozása a tagállamokkal együtt; ez magában foglalja a **gazdasági biztonság szempontjából kritikus technológiák jegyzékének összeállítását**, valamint a megfelelő kockázatcsökkentő intézkedések kidolgozása céljából az e technológiákat övező **kockázatok értékelését**;
- **strukturált párbeszéd folytatása a magánszektorral** a gazdasági biztonság közös értelmezésének kialakítása érdekében, valamint a magánszereplők ösztönzése arra, hogy a gazdasági biztonsággal kapcsolatos aggályok fényében végezzenek átvilágítást és kockázatkezelést;
- az EU technológiai szuverenitásának és az uniós értékláncok rezilienciájának további támogatása, többek között a kritikus technológiák **Stratégiai Technológiák Európai Platformján (STEP)** történő fejlesztése révén;
- a **közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló rendelet** felülvizsgálata;
- a **kettős felhasználású technológiák kutatás-fejlesztésének** megfelelő és célzott támogatását biztosító lehetőségek feltárása;
- a kettős felhasználású termékekről szóló **uniós exportellenőrzési rendelet** teljes körű végrehajtása, és javaslat kidolgozása a rendelet eredményességének és hatékonyságának biztosítására;
- a **kifelé irányuló beruházásokkal** kapcsolatos biztonsági kockázatok kezelését célzó kezdeményezés előterjesztése;
- intézkedésjavaslatok előterjesztése a **kutatásbiztonság** javítására, biztosítva a meglévő eszközök szisztematikus és szigorú végrehajtását, valamint a fennmaradó hiányosságok azonosítását és kezelését;
- a **közös kül- és biztonságpolitikai (KKBP) eszközök** célzott felhasználásában rejlő lehetőségek feltárása az EU gazdasági biztonságának fokozása érdekében, beleértve a hibrid és a kiberdiplomáciai eszköztárat, valamint a külföldi információmanipuláció és beavatkozás kezelésére szolgáló eszköztárat (FIMI);
- az **EU egységes információelemzési kapacitásának (SIAC)** utasítása arra, hogy kifejezetten foglalkozzon az EU gazdasági biztonságát fenyegető lehetséges veszélyek felderítésével;
- annak biztosítása, hogy az EU gazdasági biztonságának védelme és előmozdítása teljes mértékben beépüljön az Európai Unió külső fellépéseibe, valamint a gazdasági biztonsággal kapcsolatos kérdésekben a **harmadik országokkal folytatott együttműködés fokozása**.

Következtetés

Kölcsönösen összekapcsolt világunkban önmagában egyetlen ország sem képes garantálni gazdasági biztonságát. A mai világban a tagállamok gazdasági és nemzetbiztonsági érdekei, sebezhetőségei és fellépései csak a legkritkább esetekben választhatók el vagy függetleníthetők a többi tagállam vagy az Unió egészének érdekeitől, sebezhetőségeitől és fellépéseitől. Az egyes tagállamok érdekei elválaszthatatlanul kapcsolódnak a belső piac megfelelő működéséhez, az uniós kereskedelempolitika integritásához és az EU egészének biztonsági érdekeihez.

A gazdasági biztonság uniós megközelítése mellett a másik alternatíva az, hogy partnereink kedvük szerint választanak szövetségeseket, miközben a kevésbé jóindulatú szereplők az „oszd meg és uralkodj” elvet próbálják érvényre juttatni. Ezért az Unió gazdasági biztonsága szempontjából alapvető fontosságú, hogy az EU és a tagállamok közötti együttműködés keretében a teljes szakpolitikai palettára kiterjedő közös és összehangolt uniós fellépés valósuljon meg. A siker kulcsa az egységes fellépés lesz.